

(Hør!), saa troer jeg derfor, at det er det Rigtigste at tage den, som den er, og jeg kan af den Grund heller ikke give min Stemme til, at der nedfattes noget Udvalg, eller at der gjøres Endringer i Udkastet, da jeg er bange for, at vi derved forsinke, maaskee alt for meg et forsinke, at det bliver Lov (Hør!).

Formanden: Rigsdagsmanden for Veile Amts 5te Valgfreds har Ordet.

Forkelsen: Da denne Sag er saa udførligt debatteret, frasalder jeg Ordet.

Formanden: Rigsdagsmanden for Maribo Amts 4de Valgfreds har Ordet.

Monrad: Den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgfreds (S. A. Hansen) udtalte sig meget misbilligende om den Indflydelse, som Geistligheden formeentlig skulde have udøvet med Hensyn til at oplyse Beboerne i Sognene angaaende Valgene (S. A. Hansen: Ikke misbilligende!). Ja, det skete under en satirisk Form, men i Realiteten var det misbilligende (S. A. Hansen: Nei!). Jeg kan nu meget godt forstaae, at den ærede Rigsdagsmand føler sig ubehageligt berørt ved, at Landets Beboere ikke udelukkende gaar efter de Dplysninger, han meddeler (Hør! Hør!), og det er ogsaa aldeles naturligt, at denne ubehagelige Følelse har været saa stærk, at han har fundet sig nødt til at udtale den her i Salen, for dog at skaffe den nogen Luft (S. A. Hansen: Na nei!). Der er, som jeg havde ventet, kommet ikke saa Grindringer med Hensyn til mine Bemærkninger, om det Unaturlige, der ligger i, at Godseieren, der maaskee eier saa godt som det hele Sogn, ikke er født Medlem af Sogneforstanderskabet; jeg skal blot tillade mig at gjøre et Par Bemærkninger i Anledning af hvad der i saa Henseende er anført. Den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgfreds fremhævede, at, selv naar der blev optaget Gjæld paa et saadant Sogn, som udelukkende bestod af een Mandts Eiendom, havde han jo Staten, som kunde føre Tilsyn med, at hans Interesser ikke bleve gaaede for nær. Jeg skal hertil bemærke,

at det er ganske rigtig, at, saaledes som Forholdet nu er ordnet, kan der ikke gjøres Gjæld af nogen Commune uden et Samtykke fra høiere Autoriteter, men jeg veed ikke, om det er afgjort, at denne Bestemmelse vil blive staaende i den nye Communallov, jeg veed ikke, om man dog ikke vil gjøre det gjældende, at det ikke er saa ganske stemmende med Communnernes Selvstændighed (Hør!); den ærede Rigsdagsmand maa dog indrømme mig, at det var muligt der skete Afvigelser fra de nu gjældende Bestemmelser i saa Henseende (S. A. Hansen: Nei!). Ja, maaskee den ærede Rigsdagsmand nu er af den Mening, men efter hans hele tidligere politiske Færd troede jeg ikke, at han vilde ansee Borgerne for fuldt betryggede ved Statens Tilsyn; jeg troer, at hele vor Forsatning, som vistnok den ærede Rigsdagsmand endnu er en varm Forsvarer af (Hør!), fører med sig, at Borgerne selv have noget Tilsyn med deres egne Anliggender (S. A. Hansen: Der staaer i Grundloven: „Statens Tilsyn“!). Den ærede Rigsdagsmand har gjort opmærksom paa, at Pantshaverne jo ogsaa have Interesser. Ja, der er en Forskjel i saa Henseende: De ældre Pantshaveres Rettigheder ville ikke berøres af et senere paa Kommunen optaget Laan, og de yngre Pantshavere vide, at et saadant Laan er optaget, og det, som den ærede Rigsdagsmand bemærkede i saa Henseende, har altsaa ikke nogen Betydning. Jeg skal endnu, uagtet jeg vel horer, at man har saamegen Iver, for at faae Loven igjennem, at man ikke vil nedsette Udvalg, og det altsaa er sandsynligt, at Loven vil gaae uforandret igjennem Thinget, tillade mig at henlede Opmærksomheden paa den Betragtning, at, da man, for at kunne være Medlem af Sogneforstanderskabet, skal have havt Bopæl i Kommunen i et Aar, saa er derved givet, at, naar Godseieren ikke boer i Kommunen, saa kan han, uagtet han maaskee eier al Jord i Kommunen, ikke blive valgt til Medlem af det Sogneforstanderskab, der behandler det Sogns Anliggender, hvis Jord han eier, ja, han kan ikke engang blive valgt, selv om man nok saa gjerne vilde have ham ind i Sogneforstanderskabet. Jeg troer nu, at, jo mere Dplysningen stiger, og jo mere al kon-